

OTOK BREZ VODE NA MESTNEM PODROČJU

Na področju Dobrunj in Bizovika, naselij, ki sta oddaljena od središča mesta komaj 6 km, sta oskrba s pitno vodo, kakor tudi odvajanje odpadnih in fekalnih vod zelo neprimerna.

V naselju Dobrunje je bila marca 1974 izvedena anketa v 102 gospodinjstvih (s 470 prebivalci), ki niso priključena na mestni vodovod. Rezultati ankete so pokazali, da se oskrbuje z vodo 70 gospodinjstev iz globinskih vodnjakov, 15 iz površinskih izvirov, 17 pa dobiva vodo iz skupinskih zajetij v gozdu. 53 virov ob suši presahne, v 59 virih pa se voda ob deževju skali.

Fekalne in odpadne vode se ztekajo v 35 betonskih greznic, 42 pretočnih gnilišč, v 15 primerih tečejo na odprta gnojlišča, v 10 primerih pa se razlivajo na travnike.

Novembra in decembra 1974 je zavod SRS za zdravstveno varstvo izvedel preiskavo vode in ugotovil, da je pri prvem vzorčevanju od 20 vzorcev 13 neprimernih zaradi povečanega števila aerobnih bakterij, v 8 vzorcih pa so bile dokazane bakterije E coli. Pri drugem vzorčenju je bilo ugotovljeno, da je od 21 vzorcev 10 neprimernih zaradi povečanega števila aerobnih bakterij, v 8 vzorcih pa so bile izolirane bakterije fekalnega izvora.

Iz poročila sanitarne inšpekcije pri upravi za inšpekcijske službe skupščine mesta Ljubljana, ki je bilo 8. januarja 1975 posredovano vsem organizacijam mesta Ljubljana, po svoji pristojnosti odgovornim za

izboljšanje preskrbe prebivalstva z vodo, je razvidno, da groze občanom Dobrunj hidrična obolenja, kot so tifus, paratifus, epidemični hepatitis itd. ali pa zastrupitve s kemičnimi snovmi, ki se spirajo iz odpadkov v gramoznicah ob Litijski cesti.

V naselju Bizovik, ki šteje 990 prebivalcev, je preskrba z vodo urejena z vaškim vodovodnim omrežjem iz črpališča na polju ok. 200 m severno od naselja. Voda v izviru sicer ni okužena, obstaja pa stalna nevarnost okužbe zaradi možnosti okvar na dotranjanem 47 let starem omrežju. V posebno neugodnem položaju pa je Bizovik glede odvodnjavanja fekalnih in odpadnih vod na nepropustnem in zamočvirjenem zemljišču v pretežnem delu naselja. Ker je zemljišče zelo razgibano in se oblikuje predvsem v hribovit in gričevnat teren, je veliko površinske in talne vode, ki se odteka po jarkih in v Bizoviškem potoku. Vsi ti jarki in kanali se izkoriščajo tudi za odvod odpadnih vod, izpeljanih iz greznic, kopalnic in kuhinj, kar onesnažuje tako vodo kot zrak.

Greznice so v večini primerov brez hidroizolacije in zaradi posedanja tudi pokajo, tako da se fekalna voda združuje z meateorno in talno vodo, kar je zelo neugodno, ker uporabljajo talnico za pitno vodo. Vsi našti primeri negativno vplivajo na zdravo življenje ljudi in narekujejo čimprejšnjo gradnjo kanalizacijskega in vodovodnega omrežja.

Sosednji krajevni skupnosti Zadvor in Bizovik sta se se spomladi 1974 lotili skupnega reševanja preskrbe z vodo in odvodnjavanja fekalnih vod, ker sta ugotovili, da pomeni združevanje dela pocenitev pri projektiranju in izvajanju kanalizacije.

Če področja, ki so brez pitne vode, ne sodijo med razvita, pa prav gotovo sodijo med prikrajšana za eno od temeljnih dobrin (foto: Dušan)

Obveljalo je prepričanje, da srednjeročni načrti komunalnih organizacij mesta, ki so zagotavljali reševanje komunalnih problemov naselij pod Golovcem v obdobju 1970—1977, zaradi nizke akumulativnosti in neustrezne organiziranosti močno kasnijo in da bo treba za čimprejšnjo rešitev stanja aktivirati lastne sile.

Ustanovljena sta bila vaška odbora za izvedbo vodovoda in kanalizacije Bizovik—Dobrunje, ki sta načelno delovala ločeno, po potrebi pa sta zasedala skupno. Izdelala sta delovni program in ga posredovala zboru občanov obeh KS, ki so ga sprejeli jeseni leta 1975. Naročila sta izdelavo projekta kanalizacije in vodovoda s tem, da bodo obe komunalni napravi izvajali istočasno.

Celotna dolžina primerne vodovodnega omrežja za obe naselji znaša okoli 4400 m, kanalizacijskega omrežja pa okoli 5700 m. Celotna investicija brez hišnih priključkov bo znašala okoli 13.000.000,00 din. Občani obeh naselij bodo zbrali — če upoštevamo samoprispevek 10.000,00 din na hišo — prek 2.800.000,00 din. Z odstranitvijo humusa, zasipanjem in ureditvijo gradbišča pa s končevanjem gradbenih del bi naj mladiša z delovnimi akcijami znižala stroške za okoli 1.200.000,00 din. Preostala potrebna sredstva bodo prispevale komunalne organizacije, potrebna pa bo tudi udeležba

solidarnostnega sklada KS. Poleg tega bo treba najeti posojila v okviru samoupravnega sporazuma za medsebojno kreditiranje KS. Skratka aktivirati je bilo in bo še potrebno vsa razpoložljiva sredstva, da bodo lahko pričeli z deli zgodaj jeseni.

Tudi mestna skupščina naj bi prispevala po svojih močeh, predvsem zato, ker predstavlja okužena voda obravnavanih naselij po poročilu mestne sanitarne inšpekcije iz leta 1975 stalno nevarnost epidemije na tem področju, kar bi imelo za posledico karanteno mesta in neprecenljive stroške v zvezi s tem. Obveznost mesta bi bila možna tudi v tem, da bi prevzelo garancijo za vračanje anuitet — pač glede na to, da v sedanjem položaju, ko še niso ustanovljene interesne skupnosti komunalnega gospodarstva, ni nobene organizacije, ki bi bila pristojna za reševanje teh problemov. Tako je bilo tudi postavljeno delegatsko vprašanje na 35. seji

zboru občin skupščine mesta Ljubljana dne 30. junija 1977.

Glede na navedena dejstva in akcije, ki so v teku predvsem za pridobivanje sredstev, obveščamo vse krajanje, KS Zadvor in Bizovik, da štejejo akcijo za gradnjo kanalizacije in vodovoda kot obvezno življenjsko potrebo vsakega krajana na tem območju. Zato je vsak krajan dolžan sedaj in v prihodnosti neposredno sodelovati v tej akciji tako pri plačevanju prispevka v določenem epidemije na tem področju, kot pozneje pri sami gradnji obeh komunalnih naprav. Nihče naj ne naseda škodljivi miselnosti nekaterih ljudi, ki govorijo, da ni nujno potrebno sodelovati pri gradnji komunalnih naprav, češ da se bo že kako zgradilo. Zdrava pitna voda in čist zrak sta osnovni potrebi človeka za njegov obstoj, kar se vse bolj odraža z napredkom civilizacije.

Odbor za izvedbo vodovoda in kanalizacije Bizovik in Dobrunje

OBVESTILO

V aprilski številki NAŠE SKUPNOSTI smo objavili seznam letošnjih izletov, med katerimi je bil tudi izlet v AVSTRIJO. Obveščamo vse člane, ki bi se želeli tega izleta udeležiti, da sprejemamo informativne prijave v mesecu juliju vsako sredo od 15. do 18. ure.

Informativne prijave rabimo zaradi lažje organizacije izleta. Predsednik društva invalidov Ljubljana-Moste-Polje IVAN PUŠNIK

PROSLAVA PRAZNIKA KS VEVČE-ZG. KAŠELJ

Letos je KS Vevče-Zg. Kašelj slavila svoj krajevni praznik 24. maj bolj svečano in ga je proslavljala kar ves teden od 20. do 26. junija.

V teh dneh so se zvrstila razna športna in druga srečanja, proslavljali pa so 70. obletnico obstoja gasilskega društva Zg. Kašelj.

V četrtek, 23. junija so se rezervni oficirji pomerili med seboj v streljanju z zračno puško. V petek pa so gojenci VVZ Vevče izvedli kulturni program na košarkarski ploščadi v Zg. Kašlju, ki si ga je ogledalo veliko število krajanov, govor pa je imel Ivan Benedik.

Sobota je bila izpolnjena z več športnimi srečanji: odbojkarji so odigrali več tekem, ribiči so imeli klubsko srečanje, tekmovali so v metanju trnkov v tarče pod različnimi koti in z različnih daljav, v nedeljo po ribolovu pa so razglasili rezultate in zmagovalce ter razdelili pokale in diplome.

Strelska družina Bine Grajer je v Zg. Kašlju postavila strelišča za streljanje z zračno puško za vse občane. Mladine je bilo največ in doseženih je bilo nekaj lepih rezultatov.

Tudi nogometa ni manjkalo. Gasilci v Vevči in ribiči so se pomerili med seboj, končni rezultat je bil 4:2 za gasilce. Teniški klub je pripravil klubsko finalno tekmovanje za prva štiri mesta.

V soboto je bila Ljubljana gostiteljica 11. srečanja z Rečani v duhu pobratenih mest. Srečanje je bilo jubilejno 10. po vrsti, in predvsem tudi delovno, čeprav je zaradi kratko odmerjenega časa ostalo neresenih še več problemov. Glede teh obstaja predlog, da bi se kmalu srečali še enkrat in to pri nas ali na Reki. Manjše število delegatov naj bi obdelalo problematiko, ki zanima eno ali drugo krajevno skupnost. Gre za možnosti letovanja naših občanov na morju in njihovih v naših planinah; možna je zamenjava vikendov za določen čas in podobno; spregovoriti bi veljalo o delegatskem sistemu in o interesnih skupnostih ter o delovanju potrošniških svetov, o odnosu krajevna skupnost — tozdi v njej — in obratno; veliko je možnosti za tovariške stike v športu in kulturni dejavnosti itd.

Reška pihalna godba je bila gostja vevške godbe in obe sta imeli na Vevčah promenadni koncert.

Kljub slabemu vremenu v nedeljo so gasilci Zg. Kašlja proslavili 70. obletnico obstoja svojega društva pod pokroviteljstvom Papirnice Vevče. Zvrstili so se slavnostni govori in pozdravi s podelitvijo odlikovanj in priznanj dolgoletnim aktivnim in podpornim članom. Potem pa so se vsi veselo zavrteli v ritmu poskočnih viž.

V takem vzdušju se je končalo letošnje praznovanje krajevnega praznika KS Vevče—Zg. Kašelj.

NOVEMU VRTCU NA POT

Dograditev novega vzgojnovarstvenega zavoda v Mostah prav gotovo pomeni velik napredek na področju otroškega varstva v krajevni skupnosti Moste, pa tudi v občini. Ob tem nam je vsem tudi jasno, da z njim še zdaleč niso rešeni problemi varstva, ki se vsakodnevno pojavljajo pred družbenopolitičnimi delavci v Mostah in bo zato potrebno tudi v bodoče razmišljati, kako problematiko varstva zadovoljivo rešiti. Vendar nam vsak nov uspeh daje novega poleta, da se še z večjo voljo lotevamo novih nalog.

Z izgradnjo vrtca v Mostah in Štepanjskem naselju, ki je prav tako dograjen te dni, smo v občini (razen vrtca v Polju, ki ga bomo začeli graditi še letos), uspešno zaključili uresničevanje programa I. samoprispeska in s tem izpolnili dano obljubo, sprejeto pred nekaj več kot petimi leti.

Čeprav nismo predvidevali, je nastala pred pričetkom gradnje cela vrsta problemov, ki so gradnjo zavlekli. Potrebno je bilo veliko strpnosti in dogovarjanja, da je gradnja potekala nemoteno. Pri tem gre velika

Otvoritev VVZ Štepanjsko naselje

zasluga tudi krajevni skupnosti, posebno njeni komisiji ter gradbenemu odboru, ki je vseskozi bedel nad deli in s svojimi akcijami pospeševal gradnjo. Zato gre tovarišam in tovarišem, ki so v odboru sodelovali, vsa zahvala.

Del novega VVZ Selo v KS Moste

Značilno za ta vrtec je tudi, da so pri njegovi gradnji sodelovale delovne organizacije in tu mislimo predvsem na Kolinsko. Kolinska je s tem dala zgled, ki ga kaže posnemati tudi pri uresničevanju programa II. samoprispeska.

Naj bo novi vzgojnovarstveni zavod, tako kot vsi dosedanja našim mladim občanom prijeten drugi dom, in naj starše razbremeni skrbi za njih najmlajše s prepričanjem, da so v najboljših rokah naših vzgojiteljic. MARJAN MOŠKRIČ

Vsaki pet let organizira gasilsko društvo Zg. Kašelj večjo prireditev. Praznujejo gasilci, praznuje ves kraj, saj je za manjšo vas množična parada z gasilci, številnimi prapori, konjeniki in narodnimi nošami pravo razkošje. Starejši občani, ki so doživeli že številne prireditve, letošnjo najbolj hvalijo, najmenitnejša da je bila! Vsekakor tudi zato, ker je bila poleg 70-letnice gasilstva še osrednja proslava praznika KS Vevče—Zg. Kašelj. Predsednik gasilskega društva Zg. Kašelj Ivan Lipah je orisal zgodovino in sedanje delo društva, ki sodi med najmarljivejše v občini. Že pogled na številni podmladek in družtu je zgornjo govoril o pravilni usmerjenosti društva, akcije — še posebno ob povodnji — pa tudi o prizadevanjih, trdem delu in o potrebnosti društva. Ponosno so se s prireditvijo pridružili milijonom delovnih ljudi širom po domovini, ki so letos že počastili partijske jubileje in 85-letnico rojstva tovariša Tita. Spregovorili

so tudi predstavniki občinske in mestne gasilske zveze ter predstavniki krajevne skupnosti.

Za dolgoletno delo in prizadevnost pa je bilo več članov tudi odlikovanih.

Plaketo veterana gasilca so prejeli: Karel Lovše, Feliks Petelin, Jože Zorman in Karel Znoj. Slednji se je rodil istega leta, kot je bilo društvo ustanovljeno, in je njegov član že 50 let.

Gasilsko plamenico II. stopnje je prejel Janez Bricelj, plamenico III. stopnje sta prejela Andrej Lovše in Janez Pečjak, gasilsko odlikovanje je prejel Franc Koejančič.

Zvezno odlikovanje, gasilsko zvezdo II. reda je prejel Ivan Lipah. Vsi člani društva so prejeli tudi društvena odlikovanja in priznanja.